
NATALI ČOP □ Narodni muzej Zadar, Zadar

MUZEJ NEKAD I SAD

Narodni muzej Zadar osnovan je 1962. g. spajanjem samostalnih muzejskih institucija (Prirodoslovnog muzeja, Etnografskog muzeja, Galerije umjetnina, Muzeja grada Zadra) u odjele današnjeg muzeja. Korijeni Muzeja sežu u davnu 1832., kada je utemeljen prvi opći muzej na području Dalmacije - Museo Nazionale. Kompleksnost građe koju prikuplja, čuva, obrađuje i prezentira, te usmjeravanje stručno-znanstvenog djelovanja na regiju kojoj gravitira, zajednička su obilježja sadašnjega i bivšeg muzeja.

Narodni muzej Zadar posjeduje vrijedan i raznolik fondus koji predstavlja i objavljuje javnosti na stalnim i povremenim izložbama, nakladničkim djelovanjem, pedagoškim radom i drugim aktivnostima, što ga čini važnom kulturnom institucijom u Zadarskoj županiji.

Proširenje tog značenja izvan lokalnih granica danas je nezamislivo bez interneta.

PROJEKT: MUZEJSKI WEB

Narodni muzej Zadar relativno se kasno uključio u prezentaciju svoje djelatnosti na internetu, tek 2009. g., službenim postavljanjem web stranica.

Iako su kustosi Muzeja bili svjesni važnosti takve prezentacije još od pojave prvih web stranica drugih kulturnih institucija, konačnu realizaciju projekta najviše su prolongirala nedostatna financijska sredstva.

Kada je 2008. g. osnivač - Zadarska županija osigurala sredstva za projekt, uslijedili su višemjesečni dogovori kustosa o osmišljavanju koncepcije, strukture i dizajna web stranica, pisanje tekstova, odabir građe za prezentaciju, odabir i obrada postojećih fotografija i angažiranje profesionalnog fotografa za snimanje pojedinih prostora i predmeta.

Imajući na umu da je Narodni muzej Zadar kulturna javna ustanova čija djelatnost nije usmjerena na izravnu dobit i marketing te uzimajući u obzir povijesno zaleđe, kompleksnost sastavnih jedinica i spektar aktivnosti, namjera nam je bila da se putem preglednog dizajna te sadržaja razumljivoga širem krugu korisnika prezentiraju svi aspekti muzejske djelatnosti (kroz povijest, sadašnjost i budućnost). Ta je činjenica vodila prema izboru

jednostavnog dizajna i odluke da se stranice ne optereće detaljima koji skreću pozornost s ponuđenog sadržaja, da se daju sve potrebne informacije o muzejskim aktivnostima, da se stranice opreme vizualnim materijalom koji će potaknuti korisnika na upoznavanje Muzeja u virtualnome i realnom kontekstu.

Odlučeno je da se izrada web stranica povjeri mladoj, ali perspektivnoj zadarskoj tvrtki Futuro¹. Za koordinacijski i urednički dio te za suradnju s web dizajnerom predložen je muzejski dokumentarist. Ugovor je obuhvaćao izradu dizajna i programiranje web stranica (ukupno 21 statična stranica i mutaciju na engleski jezik), izradu FLY.cms sustava za upravljanje web sadržajem, web hosting na poslužitelju te mjesečno održavanje i tehničku potporu.

Za oblikovanje izgleda stranica korišten je Adobe Photoshop, a u tehničkom dijelu izrade primijenjeni su alati HTML, CSS, Javascript, XML, Flash/Actionscript, Google Maps, PHP i MySQL baza podataka. Za izradu zaglavlja poslužio je Adobe Flash Professional, a za praćenje statistike posjeta koristi se Google Analytics.

Stranice su smještene na diskovnom prostoru poslužitelja zakupljenoga od Futura, a back up kopija stranica je na Futurovu off-line lokalnom poslužitelju.

Za internetsko ime web stranica iskorišteni su inicijali naziva Muzeja sadržani u domeni već prije registriranoj kod CARNet-a, a stiliziranoj u samom logu muzeja - NMZ.

Utipkavanjem imena Muzeja, ili čak samo inicijala imena u najčešće korištenim tražilicama, već u prvoj ponudi pretrage dobije se poveznica na naslovnicu muzejskog weba.

STRUKTURA I DIZAJN STRANICA

Osnovnu strukturu stranica u oblikovnom smislu čini traka s datumom i izborom jezika (hrvatski/engleski), logo Muzeja, glavni izbornik, animirano zaglavlje i sadržaj. U podnožju stranica istaknute su poveznice (linkovi) na RSS feed, mapu weba i impresum te poveznica na stranicu Futura.

Traka s datumom, logo, glavni izbornik, animirano zaglavlje i podnožje s linkovima dostupni su na svim stranicama radi lakšeg snalaženja i navigacije. Samo stranica "Gdje smo" nema animiranog zaglavlja ni podnožja.

¹ <http://www.futuro.hr/>

sl.1. Izgled glavnog izbornika i animiranog zaglavlja

Sadržaj na stranicama uglavnom je podijeljen na dva stupca. Lijevi služi za glavni sadržaj neke stranice, a desni za pomoćni sadržaj (aktualne izložbe i događanja, adrese, kontakti, kustosi, zbirke, arhive izložbi i izdanja), tj. za poveznice sa sadržajem u lijevom stupcu.

Glavni je izbornik padajući i sadržava šest gumba tematskih jedinica (gumbi izbornika), od kojih prvu čini naslovnica weba. Naslovnica s lijeve strane donosi radno vrijeme svih izložbenih prostora, adresu i telefon Uprave, te poveznicu na kontakt formular. S desne strane poveznice na aktualne izložbe i izdanja te popis svih aktualnih novosti i događanja u Muzeju, sa sažetim opisom s kojih se pritiskom miša na poveznice otvaraju detaljni podaci.

Slijedi gumb izbornika "Gdje smo", pritiskom kojega se otvara Google mapa s označenim lokacijama na kojima su pojedini odjeli.

Gumb izbornika "O muzeju" donosi rubrike "Opći podaci", "Djelatnici", "Povijest" i "Budućnost".

Gumb izbornika "Odjeli" donosi padajuću listu s četiri muzejska odjela, dvije stručne službe i dvije dislocirane zbirke o kojima Muzej vodi stručnu brigu. Pritiskom s izbornika na željeni odjel otvara se stranica s tekstem o odjelu u lijevom stupcu, a u desnom stupcu poveznica na aktualna događanja i izložbe u tom odjelu (ako ih odjel trenutno ima), adresa, telefon i radno vrijeme izložbenog prostora odjela, veza na sve zbirke odjela, imena kustosa odjela, njihove kontaktne podatke i elektroničku poštu.

S gumba izbornika "Zbirke" u padajućem se popisu izabire odjel iz kojega se otvara podizbornik muzejskih zbirki toga odjela te dokumentacijske zbirke. Prezentirana je ukupno 61 muzejska zbirka i 5 dokumentacijskih zbirki s istim načinom prikaza kao za odjele - tekst o zbirci u lijevom stupcu, a poveznice na ostale zbirke odjela i kontaktni formular u desnom stupcu.

Posljednji gumb izbornika donosi padajući popis "Ak-

tivnosti", koje su podijeljene na "Izložbe", "Izdavaštvo", "Radionice" i "Ostalo". Rubrike "Izložbe" i "Izdavaštvo" dodatno su podijeljene na podizbornike "Arhiva izložbi/izdanja" i "Aktualne izložbe/izdanja".

Namjera nam je bila animiranim zaglavljem oživjeti i dinamizirati statičnost stranica, a ujedno vizualnim doživljajem potaknuti posjetitelja da poveže sastavne jedinice Muzeja. Stoga se zaglavlje sastoji od fotografija koje prikazuju izložbeni paviljon, zgrade (ulazne prostore) pojedinih odjela i fotografije postava aktualnih izložbi. Fotografije na zaglavju *stisnute* su u nizu, osim prve uvodne, s prikazom paviljona Gradske lože. U okolnostima dislociranosti muzejskih odjela, prostor Lože iskorišten je kao *lajtmotiv* koji simbolizira objedinjavanje prostora za povremene muzejske izložbe. Prelaskom miša po fotografiji Gradske lože, pojavljuje se tekst dobrodošlice. Prelaskom miša po ostalim fotografijama u nizu, one iz sivih tonova prelaze u obojene, te se "šire" i otvaraju cijeli prikaz zgrade, nudeći sažeti tekst u podlozi, uz opciju "Opširnije", kojom se otvara poveznica na odjel ili izložbu.

Kao što je rečeno, zaglavlje se pojavljuje na svim stranicama, osim pod rubrikom "Gdje smo", što je dodatna opcija koja olakšava navigaciju po temama odjela i aktualnih izložbi, uz onu cjelovitu koju nudi glavni izbornik.

Stranice o odjelima, zbirkama, izložbama, izdanjima i ostalim događanjima, uz prikaz zaglavlja, dodatno su vizualno obogaćene galerijama slika. Tako su pojedini odjeli, uz popratni tekst, prezentirani fotografijama pretežno izložbenih postava, dok su muzejske zbirke prezentirane galerijama slika odabranih predmeta iz zbirke. Dokumentacijske su zbirke također predstavljene vizualno na način da, primjerice, fond izložbene djelatnosti donosi galeriju slika s otvorenja ili iz postava izložbi kroz godine, te prikaz naslovnica muzejskih izdanja u fondu izdavačke djelatnosti. Fond hemeroteke donosi odabrane PDF dokumente skeniranih novinskih članaka kako bi se naglasili pojedini momenti specifični za naš muzej.

Odjeli » Etnološki odjel »

Etnološki odjel

Pokreni slideshow < Prethodna Sljedeća >

Tkalački stan, u postavu Etnološkog odjela, 2004.

1945. godine osnovan je Narodni muzej koji se sastojao od Etnografskog i Prirodoslovnog odjela. Osnovnicu zbirki Etnografskog odjela činilo je dvjestotinjak različitih predmeta (tekstil, nakit, oružje i drveni predmeti), tj. zbirka Dušana Jurkovića, pravnika, koji je bio i prvi upravitelj Narodnog muzeja. Muzej je bio smješten u privatnoj vili u predjelu Brodarica.

30. travnja 1950. uz stručnu pomoć djelatnika zagrebačkog Etnografskog muzeja, posebno profesorice Marijane Gušić, otvoren je Etnografski odjel u Gradskoj straži. Etnografski muzeji u Zagrebu i Splitu posudili su tom prilikom 70 predmeta na kraće vrijeme. Vlastitih izloženih predmeta bilo je 29. Materijal je bio podijeljen na dinarsko i jadransko područje. Izloženo je 9 kompleta nošnji, tekstilnih rukovornica, nakita, te veći broj najljepših kranih pregača.

Otvoreno za posjetitelje

Etnološki odjel
Ljeti: ponedjeljak-petak: 8-12 h i 18-21h; subota: 9-13 h
Zimi: ponedjeljak-petak: 9-12 h i 17-20 h; subota: 9-13 h
Medjeljom i blagdanima izložbeni prostori odjela ne rade.

Adresa

Narodni trg
23000 Zadar

Kontaktirajte nas

T. ☎ **023/211-198** 📞

mr. sc. Jasenka Lulić-Štorić,
viša kustosica
voditeljica Etnološkog odjela
etnoloski.odjel@nmz.hr

Zbirke Etnološkog odjela

- Zbirka nošnji
- Zbirka nakita
- Zbirka cruzja
- Zbirka kućnog tekstila
- Zbirka narodnog gospodarstva
- Zbirka predmeta kućnog inventara
- Zbirka lončarskih proizvoda ručnog kola
- Zbirka rukotvorstva i obrta
- Zbirka glazbenih instrumenata
- Zbirka čičeja i vjerovanja
- Zbirka slika, starih fotografija i razglednica
- Zbirka čititelji Petrović
- Područno etnografsko zbirka Veli iz

sl.2. Prikaz stranice Etnološkog odjela

Stranica s aktualnim izložbama u lijevom stupcu donosi popis aktualnih izložbi sa sažecima, a one su povezane s detaljnim opisom izložbe koju prati galerija odabranih slika s izložbe. Desni stupac tih stranica sadržava poveznicu na arhivu izložbi i kontaktne formulare. Stranica s arhivom izložbi na lijevoj strani nudi mogućnost izbora i pregleda izložbi prema godinama u PDF formatu, a od 2009., kada su stranice postavljene, pregled izložbi je u digitalnoj arhivi. Desni stupac te stranice sadržava vezani popis trenutnih događanja u Muzeju te vezu na aktualne izložbe i kontaktne formulare.

Prikaz aktualnih izdanja riješen je na način da su u lijevom stupcu odozgo prema dolje rangirana izdanja prema načelu aktualnosti, s prikazom slike naslovnice koju prate bibliografski podaci. Klikom miša na odabranoj naslovnici, prizor se povećava. Desni stupac te stranice rezerviran je za poveznice na aktualna događanja, na arhivu izdanja i kontaktni formular.

Namjera nam je bila obilnim poveznicama na stranicama olakšati posjetitelju navigaciju kroz web i omogućiti mu brz odabir željenog sadržaja.

MOGUĆNOSTI RAZVOJA

Radeći na pripremama materijala za web, brzo nam je postalo jasno da ugovorom dogovoreni broj stranica

(ukupno 21 hrvatska stranica i mutacija na engleski) neće biti dovoljan da se prikažu svi aspekti djelovanja muzeja. Stoga je tvrtka Futuro izašla muzeju u susret ne ograničavajući ga na ugovoreni broj stranica i nudeći mu mogućnost da englesku verziju weba izrade prema novoj ponudi. Izrada engleske inačice weba upravo je u tijeku, a sadržavat će glavninu prevedenoga tekstualnog sadržaja s hrvatskog jezika, ali s manjim brojem stranica i slikovnog materijala. Nakon izlaska ovog broja *Informatica Museologica*, muzejski bi web trebao biti u integralnoj hrvatsko-engleskoj verziji.

Objavom weba nije prestalo bavljenje njime. Štoviše, bavljenje njime povećava se iz dana u dan. Tek aktivnim korištenjem webom raste svijest o njegovih manjkavostima i detaljima koje bi trebalo doraditi, mijenjati i dopunjavati. Za sada se promjene izvode na dva načina: prvi je način da se u dogovoru s Futurom dopunjavaju elementi za koje je potrebna informatička stručnost (dodavanje fotografija novih izložbi na animiranom zaglavlju i povezivanje s tekstom u podlozi, izmjena kodne strukture u podlozi stranice), a drugi je način da se korištenjem za Muzej posebno izrađenih CMS aplikacija administrira sadržaj weba, za što se u kratkom vremenu može obučiti prosječan korisnik interneta. Logičan izbor za administriranje i uređivanje muzejskih stranica bio je muzejski dokumentarist koji je vodio projekt izrade stranica.

sl.3. QR kod Narodnog muzeja Zadar

Iako je webom postignut cilj da bude informativan, edukativan i sinkron sa stvarnim događanjima u Muzeju, trenutačno ne postoje opcije interakcije s korisnicima weba (osim klasičnih mogućnosti korištenja kontaktnim formularom i e-mailovima kustosa). U tom smislu, već sada postoji svijest da će se uskoro mijenjati sam koncept weba jer na to upućuju sveprisutna iskustva Web-a 2.0. To ponajprije znači implementiranje online baze podataka muzejskih predmeta, ponudu opcije da posjetitelj sam stvara virtualne sadržaje upotrebom materijala iz baze, potom mogućnost ostavljanja komentara i danas popularnog *lajkanja* sadržaja weba, organiziranje web shopa za online kupnju muzejskih suvenira i izdanja, priređivanje anketa, nagradnih igara ili skupljanje kupona za besplatan posjet odnosno popust na muzejsku ponudu. Ukratko, osim educiranja i informiranja, posjetitelja treba zadržati animiranjem i zanimljivim projektima, što bi ga potaknulo da se i sam osjeti dijelom muzejskog okruženja i da u stvarnom životu (p)osjeti muzejsku ponudu.

Iskorak prema ostvarivanju veće posjećenosti i virtualnoga i realnoga muzejskog prostora već je učinjen pokretanjem Facebookova muzejskog profila, postavljanjem poveznica na muzejske stranice na službenim stranicama osnivača - Zadarske županije², Futura i lokalnog portala 057info.³ Jer, kao što navodi jedan hrvatski web dizajner, *ne zaboravite da tražilice još uvijek rangiraju web stranice (i uvijek će to činiti) prema linkovima koji s drugih stranica vode na Vaše stranice.*⁴

Primitljeno: 1. travnja 2011

² <http://www.zadarska-zupanija.hr/>

³ <http://www.057info.hr/>

⁴ Izvor: <http://www.virtus-dizajn.com/seo-tajna-kako-poboljsati-poziciju-na-trazilicama-/3.html>

THE WEBSITE OF THE ZADAR NATIONAL MUSEUM

The Zadar National Museum was founded in 1962 by the merger of independent museum institutions (Natural History Museum, Ethnographic Museum, Fine Arts Gallery, Zadar Municipal Museum) that made them departments of the current museum. The roots of the museum go back to 1832, when the first universal museum in Dalmatia was found, then called the Museo Nazionale.

The features that link the current and the former museum are the complexity of the material assembled, preserved, studied and presented and the focus of the expert and scholarly activity on the region to which it tends. Zadar National Museum got in relatively late to the presentation of its work on the Net, only in 2009, with the official opening of its Web site.

Bearing in mind that Zadar National Museum is a public cultural institute the work of which is not oriented to direct profit and marketing and taking into consideration the historical hinterland, the complexity of the component units and the spectrum of activities, our intention was, via a user-friendly design and contents intelligible to a wider circle of users, to present all aspects of museum activity (through history, present and future).

This led us to the selection of a simple design and the decision not to burden the site with details that will divert attention from the contents provided; we resolved that all the necessary information about the museum activities should be given, that the pages should be equipped with visual material capable of encouraging the user to get to know the museum in the virtual as well as the real context.